

Vlaams
Parlement

stuk **2109** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 12 juni 2013 (2012-2013)

Voorstel van resolutie

van de heren Dirk Peeters, Hermes Sanctorum en Bart Caron

betreffende de voorbereiding van het nieuwe
vrijhandelsakkoord tussen de Europese Unie
en de Verenigde Staten van Amerika

TOELICHTING

De handel tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten vertegenwoordigt een derde van alle wereldhandel in goederen en diensten. De op til zijnde onderhandelingen over een vrijhandelsakkoord (Trans-Atlantisch Handels- en Investeringspartnerschap of TTIP) tussen de EU en de VS zullen dan ook een enorme impact hebben op onze economie.

Momenteel hanteren de EU en de VS lage invoerrechten (tussen de 3 en 4%) die de economische winsten niet echt in de weg staan. Gevreesd wordt dat de vrijhandel onze hoge kwaliteitseisen en wetgeving onderuit zal halen en dat we ons zullen blootstellen aan negatieve, neerwaartse ontwikkelingen.

De Europese Raad formuleerde in maart een eerste voorstel voor onderhandelingsmandaat en bepaalde het zo: “het belang van nieuwe en innovatieve benaderingen om het negatieve impact van niet-tarifaire belemmeringen op handel en investeringen te verminderen”.

Op 14 juni moet het onderhandelingsmandaat voor de Europese Commissie bepaald worden. In België betekent dat heel wat vooroverleg tussen de gewesten en de federale minister van Buitenlandse Zaken.

Velen vrezen dat de onderhandelingen zullen zorgen voor een compromis ergens tussen de ‘minimal state’-aanpak van de VS en het welzijnsmodel van de EU. Dat alles zou de druk om een nog sterker neo-conservatief/liberaal beleid op handels-, sociaal en economisch gebied te voeren alleen maar doen toenemen. Velen pleiten ervoor zeker de culturele en mediasector en/of de landbouw en voedselproductie zo niet uit de onderhandelingen te houden, dan wel aan zeer scherpe criteria te onderwerpen die de EU-onderhandelars moeten respecteren. Over de culturele en mediasector werd reeds een aparte resolutie gestemd. Maar dezelfde zorgen die daarin verwoord werden gelden ook op vlak van landbouw, voedselveiligheid, milieu, klimaat, groene economie.

Ook duurzaamheids- en sociale criteria kunnen onder druk komen te staan. Het is daarom belangrijk om ook uitdrukkelijk ecologische waarden in te brengen, wil het vrijhandelsakkoord niet leiden tot hogere competitiedruk, groei zonder jobcreatie, meer concurrentie tussen regionale ‘blokken’ en dat alles ten koste van het wereldmilieu en het klimaat. Het huidige verschil in handelsbarrières is vooral ingegeven door verschillende visies op gezondheid, veiligheid, milieustandaarden en de rol van de staat.

Inzake landbouw staan er grote belangen op het spel. Denken we maar aan de import van ggo-landbouwproducten (ggo: genetisch gemodificeerd organisme), met hormonen en antibiotica behandeld vlees, klonen, dierenwelzijn.

Ook het Europees Parlement drukte over de landbouwaangelegenheden zijn bezorgdheid uit in een resolutie en stelde: “dat bepaalde onderhandelingssterreinen gevoelig liggen, zoals de landbouw, waar de meningen van de VS en de EU op het gebied van ggo’s, het klonen en de gezondheid van de consument uiteenlopen; meent dat betere samenwerking bij de handel in landbouwproducten mogelijkheden biedt en benadrukt dat ambitieuze en evenwichtige resultaten op dat gebied belangrijk zijn; benadrukt dat de overeenkomst de essentiële waarden en normen van beide partijen, waaronder het voorzorgsbeginsel van de EU, niet mag ondermijnen; verzoekt de VS zijn verbod op de invoer van rundvlees uit de EU op te heffen en zo wederzijds vertrouwen te kweken;”.

Op vlak van milieu bestaat de vrees dat duidelijke keuzes van Europa op vlak van duurzame ontwikkeling, klimaatbeleid, het streven naar een groene of een koolstofarme economie, sterk onder druk zullen komen te staan. Zo ook het Europees voorzorgsbeleid inzake het screenen en toelaten van gevaarlijke chemicaliën, vervat in het Europees REACH-programma (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemical Substances).

Extra reden voor bezorgdheid is dat in het voorliggend ontwerp een ISDS-clausule (Investor to State Dispute Settlement) is opgenomen die bedrijven in de mogelijkheid stelt overheden voor een internationale rechtbank te brengen wanneer hun wetgeving te veel belemmeringen zou veroorzaken.

Zonder protectionistisch te willen zijn moeten we er toch over waken dat de steeds toenemende globalisering en mondialisering onze kwaliteitsdoelstellingen op het vlak van klimaat, ecologie en vooral de volksgezondheid, niet verder uithollen.

Dirk PEETERS

Hermes SANCTORUM

Bart CARON

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op het feit dat op 14 juni het onderhandelingsmandaat van de Europese commissaris moet worden goedgekeurd;
- overwegende dat in het nieuwe vrijhandelsakkoord ook landbouwbevoegdheden vervat zitten en dat de Europese wetgeving op het vlak van genetisch gemodificeerde organismen (ggo), dierenwelzijn, hormonen- en antibioticatoediening strenger zijn dan in de Verenigde Staten;
- overwegende dat het nieuwe vrijhandelsakkoord kan interfereren met Europese doelstellingen inzake milieu en gezondheid, klimaatbeleid of de ontwikkeling van een groene economie;
- vraagt de Vlaamse Regering om er bij de Federale Regering op aan te dringen om enkel in te stemmen met een onderhandelingsmandaat dat:
 - 1° de integriteit van het Vlaamse en het Europese landbouwbeleid respecteert en geen uitholling toelaat van bestaande Europese regelgeving op het vlak van ggo's, hormonen en antibioticavrij vlees, alsook dierenwelzijn, zodat de kwaliteitseisen van onze landbouw gevrijwaard blijven en negatieve effecten op de volksgezondheid zeker vermeden worden;
 - 2° evenzeer de integriteit van het Vlaamse en Europese beleid op vlak van milieu, klimaat en duurzame ontwikkeling respecteert, zodat bestaande regelgeving en engagementen op vlak van klimaatbeleid, het Europees voorzorgsbeleid op vlak van milieu en gezondheid, met onder meer de regelgeving inzake het screenen en toelaten van potentieel gevaarlijke chemische stoffen en alle maatregelen om te komen tot een vergroening van de economie en het bevorderen van maatschappelijk verantwoord ondernemen, onverlet blijven;
 - 3° de Europese beslissing van 14 juni terugkoppelt naar het Vlaams Parlement en door een voortgangsrapportage het Vlaams Parlement blijvend op de hoogte houdt van de ontwikkelingen in het vrijhandelsakkoord.

Dirk PEETERS

Hermes SANCTORUM

Bart CARON